

RÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBOI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Dr. Jovanovits Iózséf.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A párt megteszi kötelességét.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt már évtizedekkel ezelőtt felvette programjába a parlamenti reformot az általános szavazati jog alapján. Tudta ezt mindenki, aki Magyarországon csak némileg foglalkozik politikával, pedig minálunk tudvalevőleg [mindenki politizál. Midőn a november 18-iki parlamenti csíny, majd december 16-ika felvilágosították az országot arról, hogy Bécsben a legvégsőre vannak elhatározva Magyarország ellen és midőn ebből kifolyólag sokan, igen sokan sorakoztunk a függetlenségi zászló alá, akkor mindenki előtt világos lett, hogy rohamlépéssel közeledünk azon időponthoz, amidőn a függetlenségi és 48-as párt a képviselőházban többségre fog jutni. Láthatta ezt mindenki és tudhatta azt is, hogy többségre jutásunkkal azonnal napirendre tűzzük az általános szavazati jognak programunk értelmében való törvénybeiktatását.

Egészen bizonyos, hogy a most többséget alkotó pártok a parlamenti reformot illetően a választóknak adott programjukat meg fogják valósítani, amint hogy meg fogjuk valósítani az átmeneti kormányzat egyéb program-pontjait is.

Kétséget nem szenvedhet azonban az, hogy mielőtt életbeléptetjük az általános szavazati jogot, dűlőre kell vinni a kiegyezés kérdését. Rendeznünk kell gazdasági életünket Ausztriával, mert a népnek kenyér és munka kell, azt pedig bővebben csak akkor kaphatja, ha gazdasági helyzetünk nyugodt és biztos alapokra helyeztetik. Épen így le kellett tárgyalni és el kellett fogadni a szavazati jog megvalósítása előtt az alkotmánybiztosítékokat, melyeket a nép nem nélkülözhet, mert ha újabb törvénybiztosítékok nem gondoskodnak arról, hogy az általános szavazati jog magyar parlamentjének akarata tényleg érvényesülhessen is, akkor az egész választási reform nem egyéb, mint egy felnőtteknek rendezendő alkotmányosdi játék, amelyre csakis népámitó komédiások vállalkozhatnak, de nem komoly

becsületes politikusok. És ha ezek ismerete mellett látja az ember, hogy mindenféle haladó alakok úgy adják elő a dolgot, mintha ők általános sztrájkjal fűszerezett harcokkal vivnák ki a magyar nép számára az általános szavazati jogot, az ember valóban nem tudja, nevéssen-e, boszankodjék ezen vegyes társaság szélmalom harcain felett. Nevetni kell rajta, mert valóban bohózatba illő látvány, ha egy felnőtt emberekből álló társaság nekigyürkőzik, hogy egy tárványított kaput betörjön. Boszantó a dologban csak az, hogy felteszik a józan magyar népről, hogy ennek a komédiának felül.

Az általános szavazati jog meglesz, meglesz annak ellenére, hogy a bécsi kamarilla és annak magyarországi hívei az utolsó években ugyancsak elkövettek mindent, hogy ezt a magasztos eszmét népszerűtlenné tegyék. Igazán nem nagy élvezet, ha az ember abba a helyzetbe jut, hogy bizonyos kérdésben Polit Mihály, Bokányi Dezső, Vajda Sándor és Hodzsa Milán urakkal egy véleményt valljon. Szolgáljon egyébként megnyugtatónkra, hogy ezek az urak szidni fogják majd az általános szavazati jogról szóló javaslatot, mert ők szidnak minden jót, ami a nemzeti kormánytól származik. Ugy rendelí ezt Bécs és Bukarest egyaránt. Tapasztaltuk ezt a tényt a betegségyezésről és balesetbiztosításról, az iparfejlesztésről, a gazdasági eselédekről, a munkásházakról, a vasutas pragmatikáról és a vasutasok és tanítók fizetésrendezéséről szóló és egyéb nagy horderejű törvényjavaslatok tárgyalásánál, amelyeket mind lepocsékoltak a sárgaföldig, holott minden józan ember elismeri ezeknek a törvényeknek nagy előnyeit és élvezi azoknak áldásos hatását.

Mi meg fogjuk alkotni az általános szavazati jogról szóló törvényjavaslatot, ők támadni és szidni fognak bennünket ezen törvényjavaslat tárgyalása alatt; mikor pedig a javaslatot törvényerőre emeltük, akkor kimennek az országba és azt fogják hirdetni, hogy ők alkották meg ezt az üdvös törvényt. A józan magyar köz-

vélemény belátására bizzuk annak megítélését, kik járnak el férfiasabban és hazafiasabban: azok-e, kik adott programjukat megvalósítják, vagy pedig azok, akik annak megvalósítása elé nehézségeket gördítenek, mikor pedig kész helyzettel állanak szemben, akkor kiállanak a piacra és maguk számára követelik a díesőséget.

Zombor, december 4.

Az elnökválság. A zombori függetlenségi párt elnökválsága újabb stádiumba jutott. A párt társelnökei szolidaritást vállaltak *Méző* Ignáccal, a lemondott pártelnökkel, *Jovanovits* József dr., *Mayer* Nándor dr. és *Sztrilich* Zsigmond társelnökök szintén lemondottak tisztükről. A pártban egyébként mozgalom indult meg, hogy a vezetőségnek elégtételt szolgáltatassanak és őket a párt élén való maradásra bírják.

Az egy paragrafusos kiegyezés. Ma már bizonyos, hogy hosszabb-rövidebb ideig tartó tárgyalás után az egy §-os kiegyezési felhatalmazás kellő időre törvényé válik. Az elmúlt napokban, országos és fővárosi pártok konventikulumain a nemzet vezéreinek, Kossuthnak és Apponyinak sikerült teljesen meggyőzni mindazokat, akiknek e törvény iránt becsületes aggályuk voltak, arról, hogy ennek törvényé válta nemesak a tovább kormányzásnak sine qua nonja, hanem egyáltalán nem is rejt magában semmiféle veszélyt. Nem rejt veszélyt, mert először a kiegyezési egyezmények egész komplexuma ismeretes és úgy a képviselőház bizottságiban, mint a pártok konferenciáin teljes részletességgel tárgyalatott, megvitattatott és elfogadtatott és mert másodsor, kötelezi ez a törvény a kormányt arra, hogy a normális parlamenti viszonyok helyreállta után a kiegyezési törvényjavaslatokat egész terjedelmükben letárgyalassa.

Ami pedig a törvényjavaslat precedenst alkotó voltát illeti, hát ez sem komoly ellenvetés, mert precedens egyáltalában nem is létezik. De egy esetleges erőszakos kormányzatnak ninesen is szüksége semmiféle precedensre, mert amit erőszakkal el akar követni, azt precedensek nélkül is elkövetheti. Különben is a szerződések nemesak egyenként törvénybe fognak iktattatni, hanem garanciát vállalt a kormány aziránt is, hogy ezeket a benyújtott javaslatokat le sem veszi a napirendről.

Az új adórendszer és a városok. Kecskemét város törvényhatósága az új adótörvényjavaslat ellen foglal állást. Feliratában helyesbiteni kéri a javaslat azon szakaszait, ahol a városok pótdadó kivétési joga van korlátozva és több munkát és költséget ró a városokra. A feliratot megküldték Zombornak is pártolás végett.

Ki a győztes?

A megyebizottsági tagválasztásokról.

A megyebizottsági tagválasztásokat követő napokban néhány megyei lap valósággal cigánykereket hányt a gyönyörűségtől. Uj-jongva kürtölték világgá, hogy *Bácsmezeiben* esődöt mondott a koalíciós politika és hogy a függetlenségi párt az egész vonalon csufos vereséget szenvedett.

Számokkal is szolgáltak: a 154 ujonan választott bizottsági tag közül csak 27 függetlenségi, 25 alkotmánypárti, 20 ellenzéki függetlenségi és a többi 82 természetesen Vojnits-Latinovits párti.

Az első pillanatra is tudhatta mindenki, hogy az egész sajtómanőver a közönség tudatos félrevezetésére irányul. Valakinek, úgy látszik, nagy érdeke az, hogy megyénkben ingerelje, izgassa a közvéleményt. Közben pletykákat talál föl, majd sárral dobálódzik és gyönyörködik abban, hogy az általa felkavart iszap nem egyhamar ülepedik le.

Százötvennégy új bizottsági tagot választott a minap a megye közönsége, köztük nagyrészt olyanokat, akik eddig még nem vettek részt közéletünk intézésében. Új nevek kerültek a felszínre, akiknek politikai hitvallását a megye központjából eldönteni lehetetlen.

Ezért tartózkodtunk mi attól, hogy az eredményt pártpolitikai szempontból elbíráljuk. Csupán azt konstatáltuk mindjárt az első pillanathon, mert hiszen az nyilvánvaló volt, hogy a függetlenségi párt megerősödve került ki a választási küzdelemből.

Az új megyebizottsági tagokat pártállásuk szerint csoportosítani az illetők ismerése nélkül lehetetlen volt. Ma már azonban megszűnt ez az akadály.

Fernbach Károly főispán ugyanis hétfőn értekezletre hívta *Zomborba* a függetlenségi vezető embereit. Ezen az értekezleten a helyi viszonyokkal ismerős vezető férfiak konstatálták, hogy az ujonnan megválasztott 154 bizottsági tag közül 69 függetlenségi, 51 alkotmánypárti vagy néppárti, 30 és egy-néhány pedig részben a régi 67-es irányzat (Vojnits báró) híve, részben pedig ismeretlen pártállású.

A mostani kormányzat véres száju el-lenségei tehát alaposan elvetették a sulykot, amikor a maguk győzelmét iparkodtak elhí-tetni a megye közönségével.

H I R E K.

Karácsonyi vásár.

Szerdán, e hó 11-én, d. e. 10 órakor nyílik meg a „Tulipán-szövetség Magyar Védő-egyesület leányszakosztályá"-nak karácsonyi vásárja. Pajzán jókedvvel, hangos zsvajjal, vig kacagással lesz telve három napon át a vármegyeház nagyterme s bizonyára még a máskor ott komoly munkát végző „megye-belieknek" sem fog eszébe jutni, hogy nem ez, hanem az elszegényedett, elárvult haza-sorsán való kesergés szokta mostanság ott járni. Már a kesergésre ott alkalom nem lesz, mert a rendezőség jó eleve gondoskodik arról, hogy mielőtt valakit a nagyterembe been-

gedne, az elősarnokban a téli felöltővel együtt levetteti a mindennapi élet nehéz gondjait is s csak rózsás kedélyvel, friss jókedvvel engedi be oda azokat, kik a hazafias cél szolgálásán kívül ott még szórakozni is akarnak. A közönség körében megnyilvánult nagy és osztatlan érdeklődés fényes bizonyítéka annak, hogy városunk közönsége lelkes támogatója és pártfogója minden olyan hazafias célú vállalkozásnak, melynek nem a közönség zsarolása és pumpolása, hanem az a célja, hogy a jótékonyra juttatott fillérek fejében élvezetet és szórakozást is nyújtson. Éppen ezért jósolhatunk fényes anyagi és erkölcsi sikert a leányszakosztály karácsonyi vásárjának. E hó 11-én, 12-én és 13-án dél-előttönként díjtalanul, délutánonként pedig 30 fillér beléptivel áll a vásár a nagyközön-ség rendelkezésére, hol megtalálhatja mindazt, amire csak karácsonyra szüksége lehet. A kizárólag zombori kereskedőtől beszerzett s kizárólag honi cikkek szigorúan bolti áron árusítottak el s a tiszta jövedelmet biztosító s a közönség szórakoztatására irányuló ezer-féle tréfas s vig dolog (tombola-roulette, szerencsekerék, planéta, világposta, büffet stb. stb.) a legesekélyebb áron szerezhető meg. Mindhárom nap délutánján Sipos Ferkó zenekarával sétahangverseny lesz, mely a karácsonyi vásár utolsó napján (13-án) híhetőleg „lánc-lábversenyre" fog átváltozni.

A karácsonyi vásár sikerén buzdulózkodó szép leányaink igazán megérdemlik, hogy közönségünk lelkes és buzgó látogatója legyen a vásárnak, mely híhetőleg nemcsak minden irányban fényes sikert biztosítani, hanem a leányszakosztály ambícióját növelni is fogja. S ha e vállalkozásukkal sikerül a közönség bizalmát és rokonszenvét megnyerni, úgy az ezidei mulatságok legkedvesebb „első fecskéje" a leányszakosztály karácsonyi vásárja lesz.

Kinevezés. Dr. Balla Aladár újvidéki főispán a megüresedett, illetve ujonnan szervezett városi főmérnöki állásra Stessel Rudolf soproni városi mérnököt nevezte ki.

Áthelyezés. Az államvasutak igazgatósága Krausz Sámuel kulai vasútállomási főnököt, ellenőri rangjának főtartása mellett Budapestre a Dunarakparthoz raktári hivatalnokul áthelyezte.

Államsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az újverbázi polgári leányiskolának 1000 korona államsegélyt utalványozott.

A zombori állami tisztviselők lakpénze. Zombor város törvényhatósági bizottsága *Buday* Gergely indítványára tudvalevőleg elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz a zombori állami tisztviselők lakpénzének rendezése, illetve a városnak a magasabb lakpénz-osztályba való sorozása iránt. Ezt a határozatot támogatás végett megküldötte a megye törvényhatósági bizottságának is. — A keddi megyegyűlés ennél fogva elhatározta, hogy a kormányhoz hasonló szellemű feliratot intéz és az ügy hathatós támogatására felkéri *Fernbach* Károly főispánt.

Nyugdíjazott szolgabíró. Müller Béla zombori járási szolgabíró a keddi megyegyűlés saját kérelmére teljes fizetéssel nyugdíjazta.

Eljegyzés. Dömötör Győző dr., lapunk munkatársa eljegyezte *Predragović* Constantia urleányt, *Predragović* Szilárd zombori mérnök bájos leányát.

Változások a szegedi táblánál. *Seyfried* József a szegedi kir. ítélőtábla elnöke nyugalmába megy, *Weér* György dr. tanácselnök pedig Debrecenbe megy tanácselnöknek. Most azt jelentik, hogy a táblaelnöki állásra *Gozsdu Elek* temesvári kir. főügyész, a zombori törvényszék volt elnöke és *Hódossy* Lajos dr. győri táblai tanácselnök, a tanácselnöki állásra pedig *Buday* János szegedi kir. ítélőtáblai bíró vannak kombinációba véve.

A zombori igazságügyi palota. A keddi megyegyűlés a Zomborban emelendő törvénykezési épület költségeihez 60,000 korona hozzájárulási összeget szavazott meg. Ezt az összeget a megye a laktanya-alapból három év alatt három egyenlő részletben fogja kifizetni.

Felolvasó ülés. A bácsbodrogmezei irodalmi társaság vasárnap délután a városháza dísztermében felolvasó ülést tartott. Az ülésen *Trencsény* Károly és *Latinovits* Stanci néhány költeményt olvastak fel székfoglalóul. A jelen volt előkelő hallgatóság a felolvasott verseket és *Latinovits* Stanci szellemes bevezető beszédét meleg tapsokkal honorálta.

A zombori javadalmak bérlete. Hétfőn délelőtt tartották meg a városháza tanács-termében az árlejtést a borítal- és husfogyasztási adóknak és a város egyéb javadalmainak bérletére. A bérletre összesen négy ajánlat érkezett be. *Rajner* Simon és társai (Újvidék) évi 267891 koronát, *Mandl* és társai (*Jászberény*) 240500 koronát, *Neuerer*, *Keppich* és *Brankovits* 250000 koronát, *Bernfeld* Mór (Budapest) pedig 268884 koronát ajánlott fel a bérletért. Az ajánlatok fölött a mai közgyűlés fog dönteni és, mint legelőnyösebbet, valószínűleg *Bernfeld* Mór ajánlatát fogadja el.

Az iparosok dalestélye. A zombori iparos dalárda szombaton este az iparoskör helyiségeiben pompásan sikerült dalestélyt rendezett. Az előadott műsor minden egyes száma nagy tetszést aratott. A dalárda éneke, *Schwerer* József fuvolajátéka, *Gruda* Pál szavalata, *Szántó* Károly felolvasása és *Hrabovszky* István szólóéneke mind nagy sikert ért el és sűrű tapsokat esalt ki a jelenvolt nagyszámú hallgatóságtól. Az előadást tánc követte.

Iskolalátogatás. *Zundl* Péter egyházmegyei főtanfelügyelő október 21-ikétől november hó 30-ig tartott iskolalátogatói körutját alatt a következő helyeken vizsgálta meg az iskolákat: *Vajszkán*, *Bogyánon*, *Palonán*, *Bácsujlakon*, *Dunabökönyen*, *Bácsóvároson*, *Borócon*, *Dunaesében*, *Palánkán*, *Zomborban*, *Monostorszegen*, *Bezánban*, *Küllödön*, *Béregen*, *Heregszántón*, *Dávodon*, *Csátalján*, *Nagybaraeskan*, *Báthmonostoron*, *Vaskuton*, *Garán*, *Regőcén*, *Györgypusztán*, *Rasztinán*, *Órszálláson*, *Sári pusztán*, *Körtésen*, *Gádonon* és *Baján*.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város december hó 5-én (csütörtök) délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Ezen közgyűlés főbb tárgyai: 1. A városi tanács jelentése a város fuvarszükségletének biztosítása iránt megtartott árlejtés eredménye tárgyában. 2. A városi tanács jelentése a fogyasztási adók és városi javadalmak bérbeadása iránt megtartott árverés eredménye tárgyában.

Templomszentelés Bajmokon. A most restaurált bajmoki róm. kath. templomot vasárnap délelőtt szentelte fel *Hegedüs* Lenárd plébános. A templomban fényes ünnepi mise volt, melyet *Hegedüs* Lenárd plébános celebrált. A templomszentelés után a plébános ebédet adott, amelyen részt vett a község előjárósága is.

Amateur-kiállítás Baján. A bajai fényképész-amatőrök december 15-től 31-ig tartó fénykép-kiállítást rendeznek a városi polgári iskola rajztermében.



ÓRIÁSI MARÓNI

5 kgr. csomag 3 kor. 40
o fil. bérmentve. o

Kapható:
Ifj. Heindlhofer Róbert
Zombor.

Esküvő. Koránni Károly tőzsei bírósági tisztviselő november 30-án esküdött örök hűséget Gyöngyösy Erzsikének a budapesti krisztinavárosi templomban. Násznagyok voltak: Vojnits László őrnagy és Vértési Károly ügyvéd. Rostaházy plébános szép beszédet intézett az ifjú párhoz.

Halálozások. Vidákovits István nyugalmazott béregi plébános vasárnap hajnalban Zomborban hirtelen elhunyt. Holttestét hétfőn Nemesmiliticsre szállították és az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyezték. — Dr. Maximovits Miklós Zombor város törvényhatósági bizottságának virilis tagja szombaton meghalt.

Nincs waggon. Szerinte az országban óriási a panasz amiatt, hogy a máv-nak nincs waggonja, nem lehet sem gabonát, sem szenet, sem egyéb árucikkeket szállítani. A máv. igazgatóságától nem telik ki egyéb, csupán annyi, hogy mentegedőzik a vádakkal szemben. Egyes üzletvezetőségek úgy segítene magukon, ahogy épen tudnak. Így például a pécsi vasúti állomáson, hogy lebonyolítsák a forgalmat, nem küldik vissza a külföldi és a helyi érdekű vasúttársaságok odakerült kocsijait. Azonban ezt a gyakorlatot nem lehet általánossá tenni, s még ha lehetne, akkor sem segítene a bajon, mely már égetővé vált. A bácskai gabonakereskedők valamenynyien megsínylik ezt a waggonhiányt. Küldöttéleg voltak már Fernbach Károly főispán vezetés alatt a kereskedelemügyi államtitkárnál és az államvasutak elnökgazdájánál, de ígéretnél egyebet nem kaptak s az ígéret beváltása egyre késik. Ez az állapot már-már tönkretévéssel fenyegeti a bácskai gabonakereskedőket. Csantavér állomáson két hónap óta, Topolyán és Szeghegyen hat hét óta van a vasúti raktárba beraktározva elszállításra váró gabona, amit a kereskedők készpénzzel kifizettek, de amit nem bírnak a waggonhiány miatt elszállítani. Ha a waggonhiány hamarjában véget nem ér, a gabona- és terménykereskedők kénytelenek lesznek üzleteiket beszüntetni.

Egy szerb nemzetiségi vezér halála. Hétfőn temették el nagy részvét mellett Zomborban dr. Maximovits Miklóst, ki valamikor úgy a parlamentben, mint az országban vezetője volt a szerb nemzetiségeknek. Maximovits a hetvenes években Polit Mihályval és Miletich Szvetozárral együtt valóságos irányítója volt a szerbeknek. Liberális szerb volt, de az volt a nézete, hogy a világi elem az egyházi politikában csak legföljebb az adminisztrációban vehet részt, de a liberálisizmusnak és a radikálisizmusnak küzdelme az egyházi politikában nem jogosult. Bánffy Dezső 1879-ben őt bízta meg egy egységes szerb egyházi statutum elkészítésével. Maximovits el is készítette a statutumot és mint kongresszusi képviselő le akarta azt tárgyalni. A kongresszus azonban, melyben a radikálisok voltak többségben, elutasította Maximovits tervezetét, emiatt Bánffy fel is oszlatta a kongresszust. Most, hogy a kongresszuson a radikálisok kerültek túlsúlyba, Maximovits teljesen visszavonult és csak gyermekei nevelésének élt. Ő tanította egy a gimnáziumi, mint a jogi tanulmányokban gyermekeit. Utóbb már csak Kosztics Lázárral, a híres szerb költővel érintkezett.

Karácsonyi vásár. A Tulipán Szövetség Magyar Védő-Egyesület leány szakosztálya december hó 11., 12. és 13. napjain a vármegyház nagytermében délelőtt 10—1 óráig belépti díj nélküli, délután 5—8 óráig 30 fillér belépti díjjal karácsonyi vásárt rendez.

Kántorválasztás. A palonai róm. kath. iskolaszék és a képviselőtestület a megüresedett kántortanítói állásra szótöbbséggel Doppler Róbert tanítót választotta meg.

A jegyzőegylet választmányi ülése. A Bácsbodrog vármegyei jegyzői egylet választmányja e hó 7-én Palánkán ülést tart.

Felülfizetés. A Kossuthfalvai függetlenségi polgári kör Katalin-bájlján felülfizeték; Hetesy Viktor, Káldor Pál 2—2 kor., id. Kovács Gyula 1 kor., Bene Vilma 60 fillér, Papp Ilon 40 fillér, kiknek ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

Csetneki-csipke készítő tanfolyam Zomborban. A Bácsbodrog vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség december hóban új tanfolyamot rendez a csetneki-csipke készítésének elsajátítása végett. Ezen tanfolyamra felvétetik mindenki, aki a csipkekészítéssel értékesítés végett óhajt foglalkozni s a szövetségnek adja át a munkát értékesítés végett. (Azon hölgyek, kik a csipkekészítést saját kedvtelésükre óhajtják megtanulni, ezen tanfolyamra nem vétetnek föl.) A tanítás teljesen ingyenes. Jelentkezni lehet Trischler Gyuláné urnónél (Schweidel József-utca). — A Háziipari Szövetségnek célja ezen tanfolyam rendezésével első sorban az, hogy biztos megélhetési forráshoz juttassa mindazon nőket, kik bármi oknál fogva rá vannak utalva, hogy létfenntartásukról maguk gondoskodjanak; másodsorban ügyes munkásnőket akar kiképezni, kik a majd megalakuló fiókegyletekben a vármegye területén fogják a csetneki-csipke készítését tanítani.

A magyar nyelv térfoglalása. Örvendetes hírt kapunk Szentfűlőpről a mai nemzetiségi fészkelődések zajában. Minden nemzetiség a jogait hangoztatja, de nem ám azért, hogy megvédje a jogokat, hanem hogy ürügyet találjon a magyarság ellen intézendő támadásra. Egyedül csak németajku polgártársaink azok, akik a nemzetiségi fészkelődések közepette is önzetlenül lelkesednek a magyarságért, amit a szentfűlőiek példája is bizonyít. Szentfűlő tudvalevően tiszta németajku község. Az iskolaszék elhatározta, hogy szakít a multtal s iskoláiban a magyar tanítványt mondja ki kötelezőnek. Nem kényszerítette senki ezen határozat meghozatalára az iskolaszéket. Őszinte, magyaros lelkesedéssel hozta meg. A szentfűlői németajku polgártársaink dicsérendő, követendő példáját adták annak, hogyan kell a hazát szeretni.

Katalin-bál. A Bácsalmási Dalárda szombaton jól sikerült Katalin-bált rendezett. A műsor egyik kiemelkedő pontja volt a „Valami hibája van” című egy felvonásos vígjáték, melyben a szereplők színésznek is becsületére való alakítást nyújtottak. A mulatság kedélyes hangulatban folyt le s a hajnali órákban ért véget.

Gátfelügyelői választás. A bodrogmonostorszeg—apatini armentesítési és belviszabályozó társulat e hó 2-án tartott gyűlésén a gátfelügyelői állásra egyhangulag Magyar József bácskertes lakost választotta meg.

Megkéselt kocsis. Őszivácon mult hó 28-án Löbl Jakab nagybirtokos házában az éjjeli esendet nagy lármá verte fel. Az épp ott levő műkedvelők a nagy lármára az udvarra rohantak s ott rémes látvány tárult szemük elé. Balazsev István kocsis véres kését törölgette, melylyel Mészáros János kocsist összeszurkálta. Dr. Vollweier János a sérült kocsis karját bekötötte s a házbeliék a dühöngő Balazsev Istvánt megkötözték s Őszivác községhezához kísérték s az ottani rendőrsnek átadták.

Öngyilkosság. Megrendítő eset foglalkoztatja az obceseieket. Egy alig 25 éves fiatal uriember agyonlőtte magát, mert nem győzte kivárni a lassu halált, amely rágódott szervezetén. Az öngyilkos Korhecz János járásbírói tisztviselő, esinos fiatalember volt, nagyon szerették a társaságokban, de a bácskai virtus, a sok éjjelezés, megtörte erejét és a mult télen tüdőbetegségbe esett. A mellbeteg fiatalember a tavasszal már oly rosszul volt, hogy ő is, a környezete is elkészült a végsőre. A szerencsétlen fiatalember hónapok óta csak a halál gondolatával foglalkozott. Kiment a temetőbe, kinézte magának a sírhelyet, azt megvásárolta, bekerítette és rendeztette. Megszövegezte sajátkezüleg a gyászjelentést is. Egész biztosra vette, hogy pár nap, vagy pár hét alatt elpusztul. De a halál csak nem jött. Készt folyton, pedig megszabadító lett volna az összegyötört testre. Így mult el a nyár, majd az ősz is és a halálra szánt ifju még mindig küzdött a pusztító enyészettel. Végre a küzdelmet meguntta. Mult hó 29-én reggel kiküldött mindenkit szobájából azzal az ürügygel, hogy meg akar mosdani. Erre fölámolygott, szekrényéből kivette töltött revol-

verét és az ágya szélén szivenlőtte magát. A lövés zajára befutottak hozzátartozói. Ott találták ágyára dőlve és haldokolva a szerencsétlen embert. Egy piciny, füstös seb, néhány csepp vérfolt mutatta, hogy önmaga ellen emelte a fegyvert az, aki oly gyöngye volt már, hogy a szellő is ártott neki. Szenvedése rövid ideig tartott. A golyó jól talált. Néhány perc mulva Korhecz kiszenvedett. A tragikus véget ért fiatal tisztviselőt nagy részvéttel temették el.

Névmagyarosítás. Szvincsák János temerini lakos a saját, valamint János, István és Pál nevű kiskoru gyermekei családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Szilágyi-ra változtatta.

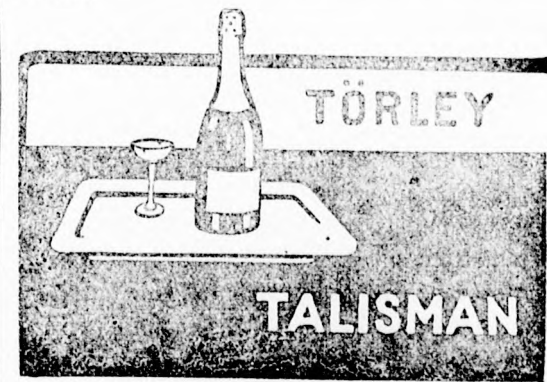
Gondnokságok. A szabadkai kir. törvényszék Csantavéri Ferencné szül. Boja Róza 26 éves adai és Pribický Ferenc 23 éves szántovai lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Allat az emberben. A bácsalmási rendőrség letartóztatta Bényi János rémi lakost, mert egy Dóra Julianna nevű 12 éves serdülő leánykán erőszakot követett el.

Hamis pénz. Kollár János bácsalmási földművest rajtacsípték, amint egy hamis huszkoronás papírpénzen akart tudani. A rendőrség megtette ellene a büntető feljelentést.

Öngyilkosság. Fábry Lajos vörösmartii fiu a mult héten megszökött hazulról. Mielőtt távozott volna, magához vett az apja pénzéből 100 koronát és Bezdanba ment. Itt mulatott, majd revolvért vett és azzal megakarta löni magát, de az ismerősök kicsavarták kezéből a gyilkos szerszámot. Majd Bajára ment és vásárolt fegyvert és este agyonlőtte magát. Hátrahagyott levelei egyikében inti legénytársait a lumpolástól, meg a részegeskedéstől.

Ügyvédjelölt, esetleg irnok azonnali belépésre kerestetik. — Bővebbet a kiadóhivatásban.



SZINÉSZET.

Heti műsor.

Csütörtök: **Hajduk hadnagya** népszínmű. Péntek: **Charlie nénye**, vígjáték. Szombat: **Harang**, népszínmű. Vasárnap délután: **Rab Mátyás**, operette, este: **Vig Niebelungok**, operette.

Szombat, november 30.

Telt ház előtt ismételték meg a **Bernát**-ot kissé hanyag, de türethető előadásban. Fegyelmetlenség látszott a szereplőkön, aminek okát nem akarjuk abban keresni, hogy Polgár nem volt közöttük.

Vasárnap, december 1.

Délután a **Sogun** ment, majdnem üres ház előtt.

Este a **Csepürágók**-kal komédiások, artisták vonultak fel a szinpadra, hogy ennek a művész féle népek életét, lelki világát egy hangulatos és fantasztikus muzsika kíséretében bemutassák. Mindazt láttuk, amit a vásári komédiás bódék körül láthatunk, romantikusnak mondható gyermek mesében, a melyből nem hiányzott az elrabolt grófkisasszony sem. Ebben a cifra zür-zavarban művészi élvezetet nyújtottak Kaposy (Susanne) mesteri énekszámai s különösen a Kaposy,

Gáthy és Gózon Gyula által viharos taps kíséretében előadott trió. A szereplők valamennyien kedvvel és jól játszottak; Kabos Gyula és Solymosi Sándor Willand paródiája pedig majdnem beteggé neveltették a közönséget.

Hétfő, december 2.

Wilde Oszkár irányzatos, társadalmi színművének **Az Esményi férj**-nek bemutatója elég sikerültnek mondható előadásban, élvezetes estét nyújtott a közönségnek.

Lady Chiltern rajongásig szereti férjét Sir Róbertet (Gózon Béla), kit ideális, feltétlenül jellemű férfinak tud. — ép ezen tulajdonságai miatt. Chevelciné (Haraszi) kalandor tervének meg akarja nyerni Sir Róbertet s ezért felfedezi neje előtt Róbert ifjúkori bűnét, amely vagyonának és előkelő társadalmi állásának alapja lett. A fenkölt gondolkodású asszony visszariad férjétől, de csak rövid időre, mert kénytelen belátni, hogy érintetlen karakter, eszményi férj nincsen, s a férje iránt érzett mély szerelmével boldogan borul Róbert vállaira, mikor Lord Goring (Remete) megakadályozza Róbert bűnének a nyilvánosság elé vitelét.

Ez a darab rövid meséje, amelynek keretében a szerző szellemes dialógokban ad kifejezést annak az egész darab alapját képező igazságnak, hogy a nő férjében ne a balványt szeresse, hanem az embert.

Átgondolt és értelmes alakítást nyújtott Jászai, Gózon Béla és Remete. Dulich Mariska (Mabel Chiltern) igen bájos, szeretetreméltó bakfis volt. Haraszi Vilma első fellépte nem sikerült; az intrikus, kalandor politikus asszonyt nem tudta megjátszani, amit helytelen szereposztásnak kell tudnunk, mert mégis merész gondolat egy erős jellem szerepet operett-subrettel eljátszatni.

Kedd december 3.

Guthi és Rákosi elmés vígjátéka **A Sasok** állandó érdeklődés és fel-fel hangzó nevetés mellett, gördülékeny, jó előadásban ment. Remete (Forray Gábor) a feltékeny férj szerepében kiváló alakítást nyújtott, ugy szintén Gózon Gyula (Bukies Julian), mint a szerelmes, együgyű rajzoló. Jászay Olga (Lenke) nagyon sok természetességgel és kedvességgel játszott. Józsi Barnabás volt Heltai; Gózon Béla pedig értelmes eleganciával játszta meg Sas Ferenc szerepét. Csánádi Irma bájos és kedvesen sejpitő színésznővendék volt. —6.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Rombadólt magtár. A múlt év november havában történt Bajmokon, hogy a *Fischer* Lipót fakereskedő tulajdonát képező gabonarakar izonyatos robajjal összedőlt s maga alá temette *Nagy* Károly paeséri gazdát.

A kiküldött központi vizsgálóbíró építő szakértőkkel megvizsgáltatván a magtárt, az nyert beigazolást, hogy a szerencsétlenség okozója egyrészt a tulajdonosnak az építkezés körül tanusított hanyag eljárása, másrészt a magtár túlterhelése volt.

A szabadkai kir. ügyészség vádat emelt *Fischer* Lipót fakereskedő, *Schwarza* József építő mester és *König* Ferenc gabonakereskedő ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt.

A tárgyalás hétfőn folyt le, melyre a bíróság, valamint a vádlottak egy sereg tanút vonultattak fel. — A kihallgatott tanúk vallomásából, valamint a mérnök-szakértők véleményéből megállapította a bíróság, hogy

szerkezeti hiányok, meg nem felelő összekötő anyag (malter) használata és a túlterhelés volt a szerencsétlenség közvetlen okozója.

A bíróság *Fischer* Lipótot 1 havi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre, a másik két vádlottat 14—14 napi fogházra ítélte.

Egyszersmind elrendelte a községi előjáróság ellen fenforogni látszó fegyelmi vétség megtorlása céljából az iratoknak a közigazgatási hatósághoz leendő áttételét.

HIRDETÉSEK.

2741. sz. kig. 1907.

Arverési hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság részéről ezennel közhírré tételik, hogy a község által bitangságba vett 3 drb ökor, amennyiben addig jogosult gazdája nem jelentkezik, **1. évi december hó 16-án délután 3 órakor** nyilvános árverés útján el fog adatni.

Bácsgyulafalva, 1907. november 30.

SZÉKELY SÁNDOR, HAJNAL ANTAL,
jegyző. 356—2—1 bír.

4224. szám 1907.

Faeladási hirdetmény.

A bezdáni, doroszlói és palánkai m. kir. erdőgondnokságok kerületeiben lévő alább felsorolt vágásterületeken álló fatömeg készletek eladása iránt — zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos — nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tartatni és pedig:

Az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában 1907. évi december hó 16-án d. e. 10 órakor.

Lágy erdők tuskóirtási kötelezettség nélkül, a vágásterületen álló tölgy és szilfa törzsek visszahagyásával.

1. Monostorszegi Szigá 107.91 holdas vágás kikiáltási ára 41195 kor.

2. Bácsordasi Kameristye 30.19 holdas vágás kikiáltási ára 18020 kor.

3. Dunabökényi lágy erdő 77.00 holdas vágás kikiáltási ára 20528 kor.

4. Palonai lágy erdő 138.22 holdas vágás kikiáltási ára 32461 kor.

A helyszínén (Locskaada dunasziget) 1907. évi december hó 19-én d. e. 10 órakor.

Lágy erdő tuskóirtási kötelezettség nélkül, a vágásterületen álló tölgy és szilfa törzsek visszahagyásával.

5. Sajkászlaki Locskaada 29.03 holdas vágás kikiáltási ára 4574 kor.

Az árverési és szerződési feltételek az apatini m. kir. erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol az eladásra kerülő vágások faanyagának becslési adataira nézve is felvilágosítás nyerhető.

Csak azok a zárt írásbeli ajánlatok tárgyalatnak, amelyek az apatini m. kir. erdőhivatal és a bezdáni, doroszlói és palánkai m. kir. erdőgondnokságoknál díjmentesen megszerezhető úrlapon és borítékon szerkesztvék.

Budapest, 1907. évi november hóban.

357—1

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Zenetanítás

minden fuvó és vonó hangszerekre és

zenekar összeállításához

elfogad tanítványokat **Ringel**

Hugó volt katona zenekari ör-

mester, **Vitéz-utca 13. sz.** 347—14—5

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Eladó

egy fekete kucsir kocsi,
egy széjjelszedhető fürdő-
ház és több butornemű.

Bővebbet Zomborban
Rákóczi-ut 62. sz. a. 353—2—1

23432—25387. sz.

kig. 1907.

Árlejtési hirdetmény.

Ujvidék törvényhatósági joggal felruházott szab. kir. város polgármestere ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki nagyrét le-
esapolhatásához szükséges esaternákban teljesítendő mintegy 53000 m. földmozgósítási munkálatnak vállalati uton való biztosítása céljából — beleértve az esetleg szükségessé váló nád és sásvágást is — Ujvidéken a városbázának I. emeleti kis tanácstermében **1907. évi december hó 16-án délelőtt 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Bánatpénzül 1000 kor. azaz: egyezer korona teendő le.

Az írásbeli zárt ajánlatokban az ajánlattevő neve, polgári állása, állandó tartózkodási helye, továbbá a köbméterenkénti egységár, még pedig az utóbbi számmal és szóval tisztán kiírandó és a fent meghatározott bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban okvetlenül becsatolandó.

Benyújtási határidő 1907. év december hó 16-ának délelőtti 10 órája, benyújtási hely — Ujvidék szab. kir. város polgármesteri hivatala.

Ezen feltételeknek meg nem felelő, továbbá távirati uton közölt, valamint pót- és utóajánlatok nem fogadottnak el és a város fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg egyiket sem fogadja el.

A szóbeli nyilvános árlejtésben csak azok vehetnek részt, kik alulírott polgármesternél, vagy a versenytárgyalást vezető helyettesénél előzőleg a fent közölt bánatpénzt letétbe helyezik.

A munkálatokra vonatkozó tervek, valamint az árlejtési részletes feltételek és közelebbi adatok Ujvidéken, a városi mérnöki hivatalban, valamint a budapesti m. kir. kulturmérnöki hivatalban (Budapest, VIII., Főherceg Sándor-tér 3.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve meg tudhatók.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1907. évi november hó 30-án.

Szalay Lajos s. k.,

355—2—1

kir. tanácsos, polgármester.

6086. sz. 1907.

Arverési hirdetmény.

Kula község előjárósága az ezen községhez tartozó Béla Radanova pusztá határra kiterjedő vadászati jogot az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében 1908. évi január hó 1-től 1913. évi december hó 31-ig terjedő 6 évre 1907. évi december hó 15-én délután 3 órakor a községi házában megtartandó nyilvános árverésen bérbe adja.

Az árverési feltételek a községi házában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kula, 1907. évi november hó 30-án.

354—1

ELŐJÁRÓSÁG.